

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6P/8/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3617200185
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2017:3617200185.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom vo veci starostlivosti súdu o maloletých S. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. L. L., P. XX, toho času v Detskom domove Prievidza a I. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. L. L., P. XX, toho času v Detskom domove Prievidza, zastúpených opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti matky W. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. L. L., P. XX a otca I. L. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. L. L., P. XX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske, o zrušenie ústavnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti rodičov, takto

rozhodol:

Súd návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletou S. Y., nar. XX.XX.XXXX a nad maloletým I. Y., nar. XX.XX.XXXX zamietá.

odôvodnenie:

(1) Rodičia maloletých detí Y. W. E. a I. Y. sa podaným návrhom domáhajú zrušenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi a ich zverenia do svojej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnili tým, že maloleté deti sú umiestnené v Detskom domove Prievidza na základe uznesenia OS Partizánske č.k. 2P/3/2015-18 zo dňa 22.01.2015, vykonateľného dňa 22.01.2015. Nakoľko ich DeD Prievidza informoval, že ku 31.1.2017 ukončuje pracovný pomer s profesionálnou rodinou, v ktorej ich deti žijú a bude nutné pre nich hľadať ďalšiu rodinu resp. ďalšie možnosti ich umiestnenia považujú za najvyšší záujem detí ich tejto traumatizácie ušetriť a poskytnúť im stabilné rodinné prostredie v ich starostlivosti. Sú rodičmi maloletých detí, po dobu ich umiestnenia v detskom domove sa o ne aktívne zaujímajú a so súhlasom Detského domova si ich brávajú na krátkodobé návštevne pobyty. Medzi nimi je vytvorené silné puto, deti im veľmi chýbajú. Bývajú spolu v menšom rodinnom dome v Ž. L. L., ktorý je riadne zariadený. Neboli súdne trestaní, zdravotný stav majú dobrý, ich bytové a majetkové pomery sú dobré. Ako dôvod pre návrh uvádzajú to, že obidvaja rodičia sú spôsobilí maloleté deti vychovávať. Maloleté deti majú silné citové väzby na obidvoch rodičov a ich zverenie do ich starostlivosti je v súlade s ich vývinovými potrebami a poskytuje im stabilitu výchovného prostredia. Ich rodinné a sociálne pomery si upravili tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti. Sú presvedčení o tom, že sú schopní postarať sa o svoje deti, zabezpečiť im zázemie, riadnu výchovu a starostlivosť. Chcú a sú schopní poskytnúť im všetky podmienky pre ich priaznivý psychický, fyzický, sociálny vývin a napĺňať a uspokojovať ich základné psychické potreby lásky a bezpečia. Maloletí S. i I. sa nachádzajú vo veku, kedy každé dieťa potrebuje mať vybudované silné puto k stabilnej osobe na stálo a musí mať vybudované i láskyplné zázemie. U detí nastáva progres v psychomotorickom, ako aj celkovom vývine osobnosti. Prihliadajúc na skutočnosť, že sú aktuálne v Detskom domove Prievidza, je dôležité pre ich zdravý vývin obnoviť ich vzťah a upevňovať ho a to by nebolo možné, ak im deti nebudú zverené do starostlivosti. Sú toho názoru, že je v záujme maloletých detí S. a I., aby sa podľa možností, čím skôr dostali do ich starostlivosti a nemuseli žiť v podmienkach ústavnej starostlivosti. Preto sa už pevne rozhodli prevziať ich do svojej starostlivosti čo najskôr.

(2) Spolu s návrhom vo veci samej podali aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhali odovzdania maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti. Súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol uznesením zo dňa 20.01.2017 č.k. 6P/8/2017-9 tak, že ho zamietol z dôvodu, že ho rodičia dostatočne neosvedčili a vo veci je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie.

(3) Opatrovník maloletých detí a prokurátorka Okresnej prokuratúry Partizánske k návrhu uviedli, že odporúčajú vykonanie dokazovania.

(4) Súd vykonal dokazovanie výsluchom oboch navrhovateľov, výsluchom svedkyne C.. B. T., výsluchom kolízneho opatrovníka a oboznámením podstatného obsahu listinných dôkazov a podstatného obsahu pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 4P/10/2015, sp. zn. 2P/3/2015 a sp. zn. 1P/110/2014. Vykonal nasledujúce dokazovanie a zistil z neho nasledujúci skutkový stav:

(5) Správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske zo dňa 19.01.2017, doručená súdu dňa 20.01.2017 (č.l. 8): vyplýva z nej, že maloleté deti boli umiestnené do starostlivosti Detského domova Prievidza z dôvodu požívania alkoholických nápojov rodičmi vo zvýšenej miere a následného hrubého zanedbávania starostlivosti o deti. Deti boli zverené do starostlivosti detského domova predbežným opatrením. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/10/2015-35 bola nad nimi nariadená ústavná starostlivosť, ktorú naďalej vykonávajú v Detskom domove Prievidza. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti bolo, že rodičia detí neboli schopní v dôsledku svojej závislosti na alkohole zabezpečiť deťom stabilné a bezpečné výchovné prostredie. V zariadení detského domova sa deti nachádzajú od 23.01.2015. Po ukončení diagnostiky boli umiestnené do profesionálnej rodiny. Maloletá S. je žiačkou 1. ročníka Súkromnej základnej školy pre žiakov s vývinovými poruchami učenia v Martine - Priekope. V učení je usilovná, ak je naň dobre naladená. V prípade, ak ju zaujme iná aktivita, dáva najavo nespokojnosť. K rodičom má silnú citovú väzbu. Je sledovaná pedopsychiatrom, pre zhoršené správanie jej bolo odporúčané vyšetrenie magnetickou rezonanciou, ktoré bolo realizované v anestéze. Maloletý I. je spokojný, usmievavý, na nové prostredie si zvykol. Má vytvorený denný režim, všetko ho zaujíma, je zvedavý. Pamätá si známe tváre a dobre sa orientuje v priestore. Matka maloletých detí je dlhodobo nezamestnaná. Jej pracovné pomery trvali vždy len krátku dobu, naposledy pracovala od 27.06.2016 do 16.08.2016 u zamestnávateľa C. D. D..O..M.. J. L. J.. Od decembra 2015 sa nezúčastňuje ambulantnej psychiatrickej liečby, ktorú naďalej odmieta. Jej snaha o návrat detí do rodiny je len na verbálnej úrovni. Aktívna závislosť matky na alkohole a s tým súvisiaci jej životný štýl znemožňujú matke zaradiť sa do pracovného pomeru. Otec detí je zamestnaný v spoločnosti X. - G. X.. Ambulantnej liečby sa zúčastňuje, avšak ju nedodržiava. Sám priznáva, že si denne vypije, je ale presvedčený, že nie je závislý na alkohole. Psychiatricka MUDr. Majzlanová sa viackrát vyjadрила, že aktívna závislosť rodičov na alkohole je závažnou prekážkou pre riadny výkon plnenia rodičovských povinností. U detí bola realizovaná príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť. Spisová dokumentácia detí bola predložená Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne. Od 14.01.2016 sú zapísané v prehľade detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť formou pestúnskej starostlivosti. Dňa 23.06.2016 sa na úrade práce Partizánske konala prípadová konferencia, ktorej účelom bolo zhodnotenie plnenia úloh v pláne sociálnej práce s rodinou a deťmi a nastavenie ďalšej spolupráce. Stretnutia sa zúčastnili obaja rodičia, pracovníci detského domova a starosta obce. Rodičia verbalizovali záujem o svoje deti, ale aj priznali, že ich rodinné a sociálne pomery sú nezmenené. Následne boli oboznámení so správou psychiatricky, ktorá poukazuje na diagnózu aktívnej závislosti od alkoholu, ktorú považuje za zásadnú prekážku pre riadny výkon plnenia si rodičovských povinností. V rodine boli vykonané návštevy v dňoch 1. 7.2016, 27.7.2016, 1.8.2016, 3.8.2016, 3.10.2016, 26.10.2016, 11.11.2016, 15.11.2016, 1.12.2016, 6.12.2016 a 3.1.2017. Rodina žije v staršom rodinnom dome, ktorý pozostáva z jednej izby a kuchyne, dom je zariadený najpotrebnejším nábytkom, je na primeranej hygienickej úrovni. Kúrenie je na tuhé palivo, počas terénnej sociálnej práce bola doma len matka, ktorá javila príznaky požitia alkoholických nápojov. Nastali aj situácie, že matka neotvárala, hoci podľa vyjadrenia jej švagrinej, ktorá žije v spoločnom dvore, bola doma. Neustále bola vyzývaná, aby navštívila psychiatrickú ambulanciu za účelom liečby závislosti na alkohole, jej snaha bola vždy len verbálna. Rodičia svoju závislosť na alkohole aj s odstupom času bagatelizujú a akúkoľvek pomoc odmietajú. Svoje problémy s alkoholom si nepripúšťajú, následne neabstínujú, perspektíva zmeny ich postoja a rodinného prostredia je minimálna. Rodičia majú k deťom vytvorené pozitívne citové väzby, s deťmi sú v pravidelnom kontakte a brávajú si ich na krátkodobé pobyty. V ich správaní ale absentuje sebakritický a aktívny postoj k zmene ich životného štýlu v zmysle abstinencie a zaradenia do pracovného pomeru. Majú za to, že dôvody, pre ktoré bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletými deťmi naďalej trvajú a perspektíva na ich odstránenie je v súčasnosti minimálna. S rodičmi detí sú v pravidelnom kontakte už dlhšiu dobu, ale nepreukázali dostatok motivácie a následnej akcie pre odstránenie dôvodov nariadenej ústavnej starostlivosti.

(6) Uznesenie zo dňa 20.01.2017 č.k. 6P/8/2017-9, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (č.l. 9): vyplýva z neho, že návrh rodičov maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhali odovzdania maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti, bol súdom zamietnutý z dôvodu, že svoj návrh dostatočne neosvedčili dôkazmi a vo veci je potrebné vykonať dokazovanie za účelom preukázania, či dôvody ústavnej starostlivosti pominuli alebo nie.

(7) Uznesenie zo dňa 20.01.2017 č.k. 6P/8/2017-10, ktorým bol ustanovený maloletým deťom kolízny opatrovník (č.l. 10): vyplýva z neho, že obom maloletým deťom bol na zastupovanie v tomto konaní ustanovený opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske.

(8) Odpoveď na lustráciu v Registri priestupkov na otca maloletých detí (č.l. 16): vyplýva z nej, že otec maloletých detí bol postihnutý za priestupky spáchané dňa 14.01.2015 - za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, dňa 08.02.2015 - za priestupok na úseku železničnej dopravy /neoprávnený vstup do vyhradeného obvodu dráhy/ a dňa 22.11.2015 za priestupok na úseku cestnej premávky /porušenie povinností vodiča/.

(9) Odpoveď na lustráciu v Registri priestupkov na matku maloletých detí (č.l. 17): vyplýva z nej, že matka maloletých detí dňa 28.05.2015 spáchala priestupok proti občianskemu spolunažívaniu tak, že fyzicky napadla otca maloletých detí, bola pod vplyvom alkoholu.

(10) Odpoveď na lustráciu v Sociálnej poisťovni na otca maloletých detí (č.l. 21): vyplýva z nej, že otec maloletých detí je od 20.09.2016 evidovaný ako zamestnanec zamestnávateľa C. X. X.-G., X., dávky sociálneho poistenia nepoberá.

(11) Odpoveď na lustráciu v Sociálnej poisťovni na matku maloletých detí (č.l. 22): vyplýva z nej, že matka maloletých detí bola evidovaná ako zamestnanec od 30.06.2015 do 09.12.2015 u zamestnávateľa B. S. D..O..M.. T. a za obdobie od 27.06.2016 do 16.08.2016 u zamestnávateľa C. D. D..O..M., dávky sociálneho poistenia nepoberá.

(12) Odpis registra trestov na otca maloletých detí (č.l. 23): vyplýva z neho, že otec maloletých detí nemá záznam v Registri trestov GP SR.

(13) Odpis registra trestov na matku maloletých detí (č.l. 24): vyplýva z neho, že matka maloletých detí nemá záznam v Registri trestov GP SR.

(14) Správa Detského domova Prievidza zo dňa 26.01.2017, doručená súdu dňa 26.01.2017 aj dňa 27.01.2017 e-mailom (č.l. 32 a č.l. 40): vyplýva z nej, že obe deti sú umiestnené v profesionálnej rodine, kde sa dobre adaptovali. Do detského domova boli prijatí dňa 23.01.2015. S. mala v čase vypracovania správy 7 rokov a 7 mesiacov, bola žiačkou 1. ročníka Súkromnej základnej školy pre žiakov s vývinovými poruchami učenia v Martine - Priekope. V učení je usilovná, ale musí byť naň dobre naladená. V prípade, ak ju zaujme iná aktivita, prípadne je unavená, dáva najavo nespokojnosť, alebo sa vyhovorí, že to nevie. V komunikácii s učiteľmi je snaživá, pri ich pokojnom prístupe zvláda učivo bez problémov. Aj doma sa rada hrá na učiteľku, rozdáva úlohy žiakom a kontroluje ich. Zvláda jednoduché domáce práce, rada vysáva, pomáha pri pečení, rada tancuje a spieva, dokáže napodobniť rytmus. Rada sa bicykluje a v zime má rada vychádzky. Je samostatná, dokáže sa sama obliecť, očesať, umyť si zuby. Svoju izbu udržiava v čistote a uprataná. Má silnú citovú väzbu na oboch svojich rodičov, často sa pýta, kedy s nimi bude môcť byť na stálo. Často rozpráva o pozitívnych zážitkoch z domácnosti rodičov, v projektívnych technikách fantazíruje o vytvorení kompletnej rodiny s rodičmi a mladším bratom, na ktorého často žiarli. Je v dispenzári pedopsychiatra, užíva lieky, bolo jej odporučené vyšetrenie magnetickou rezonanciou, ktoré bude z dôvodu nespokojnosti maloletej realizované v anestéze. Maloletý I. mal v čase vypracovania správy 2 roky a 8 mesiacov. Je milý a usmievavý, rád kreslí, je šikovný pri hádzaní lopty, obľubuje hry so zvieratkami. Teší sa z vychádzok, je pozorný, vnímavý, zvedavý. Pri hre jej jeho pozornosť krátko, obmieňa hračky a aktivity. Vie piť z pohára a jesť lyžičkou len s pomocou dospelého. Je posadzovaný na nočník, potrebu sám nehlási. Dokáže povedať mama, ujo, pápa, tata, ňaňo, endži, snaží sa opakovať slová. Má rád spoločnosť detí aj dospelých, rád je so sestrou S.. Rodičia o deti prejavujú záujem, pravidelne telefonujú, aktívne sa zaujímajú o školské výsledky, správanie a zdravotný stav oboch detí. Deti navštevujú v detskom domove a brávajú si ich na krátkodobé pobyty do svojej domácnosti, ktoré sú monitorované. Rodičia chodia na stretnutia pravidelne, dodržiavajú dohodnuté časy, nebývajú pod vplyvom alkoholu. Počas posledných mesiacov bolo v ich domácnosti zistené, že tam bol poriadok, teplo, rodičia pripravovali obed a deti sa hrali v izbe. Otec uviedol, že S. má problém s dodržiavaním pravidiel, informovali ho o potrebe podstúpiť vyšetrenie magnetickou rezonanciou, aby sa zistili možné dôvody zmeny jej správania. Obaja rodičia s vyšetrením súhlasili, otec uviedol, že je ochotný na vlastné náklady vycestovať do Martina, aby sa predišlo anestéze pri vyšetrení S., pretože vníma ako dôležité, aby pri sebe mala najbližšiu rodinu. Rodičia verbálne deklarujú záujem o zverenie detí do ich starostlivosti, medzi nimi a deťmi je vytvorené citové puto. Otec pracuje na dohodu ako stavebný robotník, matka je

aktuálne nezamestnaná. Obaja sa zaviazali, že podstupujú kontrolné vyšetrenia u psychiatričky v rámci protialkoholického liečby.

(15) Vstup Okresnej prokuratúry do konania zo dňa 26.01.2017 (č.l. 35): vyplýva z neho, že dňa 26.01.2017 vstúpila do konania prokurátorka Okresnej prokuratúry Partizánske.

(16) Správa obce Ž. L. L. zo dňa 27.01.2017, doručená súdu dňa 30.01.2017 (č.l. 43): vyplýva z nej, že rodičia maloletých detí bývajú v 1-izbovom skromne zariadenom dome súp. č. XX. Pri osobnej návšteve starostu obce mu otec povedal, že v súčasnosti sú obaja nezamestnaní. Jeho dohoda o vykonaní práce skončila 31.12.2016, údajne nedostal od zamestnávateľa výplatu za 3 mesiace. Obaja nie sú schopní zbaviť sa neuduho požívania alkoholických nápojov, čo potvrdil aj otec maloletých detí. Tento stav pretrváva aj po mnohých upozorneniach zo strany obce aj zo strany úradu práce. Ich povest' v obci zodpovedá uvedeným skutočnostiam.

(17) Správa MUDr. Márie Majzlanovej, psychiatričky, zo dňa 07.02.2017, doručená súdu dňa 09.02.2017 (č.l. 45): vyplýva z nej, že rodičia maloletých detí sa riadne protialkoholického liečbe nepodrobujú, hoci otec snahu o ňu za posledné mesiace, od augusta 2016 prejavil a abstinenciu dodržiava. Vo veci starostlivosti o maloleté deti je potrebné minimálne 2 roky preukázateľne abstinovať od alkoholických nápojov, čo sa doteraz u oboch rodičov maloletých detí nestalo, preto má za to, že nie sú toho času schopní riadne a zodpovedne plniť rodičovské povinnosti.

(18) Správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske zo dňa 23.02.2017, doručená súdu dňa 24.02.2017 (č.l. 47): vyplýva z nej, že maloleté deti sa narodili zo vzťahu W. E. a I. Y., ktorý otcovstvo dobrovoľne doznal. V dôsledku požívania alkoholických nápojov vo zvýšenej miere zo strany rodičov a následného hrubého zanedbávania starostlivostí o mal. deti boli tieto na základe uznesenia OS v Partizánskom o predbežnom opatrení umiestnené do starostlivosti Detského domova Prievidza. Rozsudkom OS v Partizánskom, č.k. 4P/10/2015-35 bola nad mal. deťmi nariadená ústavná starostlivosť, ktorú naďalej vykonávajú v DeD Prievidza. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti nad mal. deťmi bola skutočnosť, že rodičia detí neboli schopní v dôsledku svojej závislosti na alkohole zabezpečiť deťom stabilné a bezpečné výchovné prostredie. V zariadení detského domova sa deti nachádzajú od 23.01.2015. Po ukončení diagnostiky boli tieto umiestnené do profesionálnej rodiny. Dňa 31.01.2017 obdržal ÚPSVaR Partizánske písomné oznámenie detského domova, že mal. deti sa od 27.01.2017 nachádzajú na pobyte u svojich rodičov a to až do rozhodnutia súdu vo veci zrušenia ústavnej starostlivosti. Mal. S. bola od septembra 2016 žiačkou 1. ročníka Súkromnej základnej školy pre žiakov s vývinovými poruchami učenia v Martine-Priekope. Nakoľko detský domov rozviazal s profesionálnym rodičom pracovný pomer, mal. S. navštevuje v súčasnej dobe, t.j. od 06.02.2017 ZŠ v Ž. L. L.. V učení je usilovná, ale musí byť naň dobre naladená. V prípade, že ju zaujme iná aktivita, začne dávať najavo svoju nespokojnosť. K svojim rodičom má silnú citovú väzbu. S. je v dispenzári pedopsychiatra. Pre zhoršené správanie v poslednom období jej bolo doporučené vyšetrenie magnetickou rezonanciou. Nakoľko maloletá nespolupracovala, bolo jej realizované v celkovej anestéze. Najmä s prihliadnutím na diagnostikovaný psychický stav dieťaťa bola pre maloletú S. základná škola pre deti s vývinovými poruchami jednoznačne vhodnejším riešením pre jej ďalšie vzdelávanie a rozvoj. Mal. I. je veľmi spokojné, usmievavé dieťa. Dieťa má vytvorený svoj denný režim. Všetko ho zaujíma, je veľmi zvedavý. Pamätá si známe tváre, dobre sa orientuje v priestore. Matka mal. detí, je dlhodobo nezamestnaná. Jej pracovné pomery trvali vždy len veľmi krátku dobu. Naposledy pracovala vo firme C. D., D.O..M. J. L. J., kde bola zamestnaná od 27.06.2016 do 16.08.2016. Od decembra 2015 sa matka nezúčastňuje ambulantnej psychiatickej liečby a túto naďalej odmieta. Jej snaha o návrat detí do rodiny je len na verbálnej úrovni. Aktívna závislosť matky na alkohole a s tým súvisiaci jej životný štýl, znemožňujú dlhodobo matke zaradiť sa do pracovného pomeru. Otec detí je dobrovoľne nezamestnaný, svoj príjem si zabezpečuje príležitostnou brigádnickou činnosťou. Otec sa ambulantnej liečbe podrobuje takým spôsobom, že sa jej zúčastňuje t.j. v stanovenom termíne sa dostaví k psychiatričke. Doporučenú liečbu však riadne nedodržiava. Sám priznáva, že si denne vypije, je však presvedčený, že na alkohole nie je závislý. Vzhľadom na opakované vyjadrenia psychiatričky MUDr. Majzlanovej z ktorých bolo zrejmé, že aktívna závislosť na alkohole oboch rodičov je závažnou prekážkou pre riadny výkon plnenia rodičovských povinností, bola u detí realizovaná príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť. Po jej absolvovaní bola následne predložená spisová dokumentácia mal. detí na účely sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Trenčíne. Od 14.01.2016 sú obe deti zapísané v prehľade detí, ktorým je vhodné sprostredkovať NRS formou pestúnskej starostlivosti. Dňa 23.06.2016 sa konala na ÚPSVaR v Partizánskom prípadová konferencia, ktorej účelom bolo zhodnotenie plnenia úloh v pláne soc. práce s rodinou detí ako i nastavenie ďalšej vzájomnej spolupráce v PSP. Stretnutia sa zúčastnili obaja rodičia detí, pracovníci DeD, ako i starosta obce. Rodičia počas stretnutia verbalizovali záujem o svoje deti, zároveň však priznali, že ich rodinné a sociálne pomery

sú naďalej nezmenené. Následne boli rodičia detí oboznámení s obsahom písomne podanej správy psychiatricky MUDr. Majzlanovej, ktorú obdržal ÚPSVaR v Partizánskom dňa 12.04.2016. MUDr. Majzlanová opakovane poukazuje na diagnózu aktívnej závislosti od alkoholu u oboch rodičov, ktorú považuje lekárka za zásadnú prekážku pre riadny výkon plnenia si rodičovských povinností. Za posledný polrok bola domácnosť rodičov zo strany ÚPSVaR v Partizánskom navštívená v dňoch 1.-27.7.2016, 1.-3.8.2016, 3.-26.10.2016, 11.-15.11.2016, 1.-6.12.2016 a 3.1.2017. Rodina žije naďalej v staršom rodinnom dome, ktorý pozostáva z jednej izby a kuchyne. Majiteľom nehnuteľnosti je však brat otca maloletých detí. Dom je zariadený najpotrebnejším nábytkom, udržiavaný na priemernej hygienickej úrovni. Kúrenie v dome je na tuhé palivo. Počas výkonu terénnej sociálnej práce v rodine sa opakovane stalo, že v domácnosti bola prítomná len matka, ktorá javila známky požitia alkoholických nápojov. Nastali však i situácie, kedy im matka neotvorila, pričom im jej švagriná, ktorá žije v spoločnom dvore uviedla, že táto sa doma určite nachádza, len im nemá záujem otvoriť. Počas stretnutí s matkou bola táto neustále vyzývaná, aby navštívila psychiatrickú ambulanciu za účelom vybavenia ústavnej liečby jej závislosti na alkohole. Jej snaha však zostala vždy len v rovine verbálnych sľubov. Dňa 02.02.2017 sa na podnet detského domova konala na Obecnom úrade v Ž. L. L. opäť prípadová konferencia, ktorej cieľom bolo riešenie aktuálnej situácie mal. detí a vytvorenie plánu ďalšej spolupráce. Stretnutia sa zúčastnili obaja rodičia detí, pracovníci DeD, starosta obce a pracovníčka z nadácie Úsmev ako dar. Počas konferencie boli rodičia nabádaní k zodpovednému pristupovaniu k liečbe ich závislosti na alkohole. Menovaní však aj s odstupom času svoju závislosť naďalej bagatelizujú a akúkoľvek pomoc odmietajú. Svoje problémy s alkoholom nepripúšťa najmä matka detí, ktorá neustále verbalizuje, že alkohol nepožíva a počas spoločného stretnutia sama navrhla, že počas výkonu terénnej sociálnej práce zo strany úradu je vždy ochotná podrobiť sa dychovej skúške. Od doby ako sa deti nachádzajú v domácnosti rodinu navštívili viackrát. V dňoch 06.02.2017 a 09.02.2017 im otec detí sám priznal, že požil alkohol, čo potvrdila u menovaného aj jeho dobrovoľná dychová skúška. Dňa 09.02.2017 ich telefonicky kontaktovala pracovníčka detského domova, ktorá ich informovala, že mal. S. je od 08.02.2017 hospitalizovaná vo Fakultnej nemocnici v Martine, nakoľko sa v správaní maloletej prejavovali poruchy vedomia a neprimerané reakcie v správaní, ktoré boli zapríčinené údajne predávkovaním liekmi. Prepúšťaciu správu z hospitalizácie mal. S. im však pracovníci detského domova do vypracovania správy aj napriek písomnému dožiadaniu nedoručili. Dňa 15.02.2017 pri náhodnom vykonávaní terénnej soc. práce v domácnosti pani K. v obci Ž. L. L. bolo zistené, že v tejto domácnosti sa nachádza aj matka maloletých detí, spolu so svojimi mal. deťmi S. a I.. Počas rozhovoru s matkou detí, táto javila známky požitia alkoholu, čo bolo badať najmä v jej artikulácii. Na položenú otázku matke, či požila alkoholické nápoje menovaná uviedla, že nie. Podrobiť dychovej skúške sa však odmietla, pričom sa v jej verbálnom prejave stupňovala arogancia a osočovanie pracovníčok ÚPSVaR. Matka bola zo strany pracovníkov úradu upozornená, že k dychovej skúške ju nikto nenúti, je to len na jej dobrovoľnosti, avšak samotný podnet na podrobovanie sa dychovej skúške, počas výkonu terénnej soc. práce až do rozhodnutia súdu vo veci zrušenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi navrhla ona sama počas stretnutia na prípadovej konferencii dňa 02.02.2017, ktorá sa konala na obecnom úrade. Uvedené navrhla práve z dôvodu, aby preukázala, že alkoholické nápoje nepožíva. Rodičia maloletých detí majú k svojim deťom vytvorené pozitívne citové väzby. V ich správaní však úplne absentuje zodpovedný, sebakritický a aktívny postoj k zmene ich životného štýlu v zmysle abstinencie a zaradenia sa do riadneho pracovného pomeru. Dňa 13.02.2017 obdržal úrad práce písomnú správu MUDr. Majzlanovej, v ktorej sa uvádza, že rodičia detí sa riadne protialkoholickému liečbe nepodrobujú, hoci otec maloletých detí snahu o túto za posledné mesiace (od 8/2016) prejavil a abstinenciu dodržiava. Vo veci starostlivosti o ich mal. deti je potrebné minimálne 2 roky preukázateľne abstinovať od alkoholických nápojov, čo sa doteraz u oboch menovaných nestalo. Podľa názoru lekárky, rodičia nie sú schopní riadne a zodpovedne plniť rodičovské povinnosti. Uvedené stanovisko psychiatricky potvrdzujú aj skutočnosti a konanie rodičov počas posledných týždňov, kedy boli deti od 27.01.2017 v ich domácnosti. V tomto období bolo zaznamenané, že rodičia neabstínujú, navyše počas pobytu detí v ich domácnosti došlo k predávkovaniu maloletej S. psychiatrickými liekmi, čo malo za následok jej urýchlenú hospitalizáciu v zdravotníckom zariadení. Táto skutočnosť len potvrdzuje názor, že rodičia v súčasnej dobe nie sú dostatočne schopní zabezpečovať komplexnú starostlivosť o svoje deti tak, aby tieto neboli vystavované rizikovým a ich riadny vývoj ohrozujúcim situáciám. Vzhľadom na uvedené majú za to, že dôvody, pre ktoré bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletými deťmi, naďalej trvajú a perspektíva na ich odstránenie je v súčasnej dobe minimálna. S rodičmi mal. detí sú v pravidelnom kontakte už dlhšiu dobu, avšak títo doposiaľ nepreukázali dostatok motivácie a následnej akcie pre odstránenie dôvodov nariadenej ústavnej starostlivosti.

(19) Oboznámenie podstatného obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4P/10/2015, z toho najmä:

a. Podnet na nariadenie ústavnej starostlivosti na č.l. 1: vyplýva z neho, že dňa 12.03.2015 úrad práce Partizánske podal podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi Y. z dôvodu, že deti mali byť rodičmi zanedbávané, u rodičov boli zistené príznaky zneužívania alkoholu a bolo im odporúčané protialkoholické liečenie, ktorého sa rodičia zúčastnili. Po jeho skončení sa situácia zdánlivo upokojila, rodina bola monitorovaná. Po narodení mal. I. sa situácia zmenila. Maloletý bol hospitalizovaný, pričom bolo zistené u neho staršie zranenie, ktoré mu mohla spôsobiť maloletá S.. U maloletej bola pri psychologickom vyšetrení zistená ľahká mentálna retardácia. Rodičia jej výchovu nezvládali. Počas hospitalizácie maloletého bolo zistené, že dieťa malo po narodení abstinenčný syndróm. Nad výchovou maloletých detí bol rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 16.12.2014 č.k. 1P/110/2014-37 určený dohľad. Zo správy MUDr. Majzlanovej vyplynulo, že rodičia nedodržovali liečbu závislosti na alkohole. Maloletý bol po prepustení z nemocnice opätovne hospitalizovaný, pričom bol v zlom stave, zanedbaný, obaja rodičia boli pod vplyvom alkoholu. V rodinnom dome mali v tom čase zimu. Rodičia nedokázali zabezpečiť pre svoje deti bezpečné, stabilné a pokojné výchovné prostredie, najmä nevedeli zhodnotiť riziká hroziace deťom a podceňovali ich. Nikto z rodiny detí o ne neprejavil skutočný záujem. Preto boli deti na základe predbežného opatrenia zo dňa 22.01.2015 č.k. 2P/3/2015-18 odovzdané do starostlivosti Detského domova Prievidza.

b. Rozsudok zo dňa 28.4.2015 č.k. 4P/10/2015-35: vyplýva z neho, že nad maloletými deťmi bola nariadená ústavná starostlivosť a rodičom bolo určené výživné. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rodičia maloletých detí mali problém s požívaním alkoholu a boli osoby na alkohole závislé. V dôsledku svojej závislosti neboli schopní zabezpečiť maloletým deťom bezpečné a stabilné výchovné prostredie, nevedeli včas odhaliť riziká ohrozujúce zdravie a zdravý vývin maloletých detí. Ani ústavná protialkoholická liečba, ktorú obaja absolvovali, nevedla u nich k zbaveniu sa závislosti. Počas hospitalizácie maloletého I. bolo zistené, že v minulosti utrpel zlomeninu, ktorú mu mohla nechtiac spôsobiť maloletá S.. Ani po nariadení dohľadu nad výchovou maloletých detí nedošlo v ich rodine k zmene pomerov. Maloletý bol opakovane hospitalizovaný, pričom bol zanedbaný. Nebola zistená žiadna vhodná osoba, ktorej by mohli byť deti zverené

(20) Oboznámenie podstatného obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2P/3/2015, z toho najmä:

a. Podnet na vydanie predbežného opatrenia na č.l. 1: vyplýva z neho, že úrad práce Partizánske navrhol vydať predbežné opatrenie, ktorým mala byť uložená rodičom povinnosť odovzdať maloleté deti do starostlivosti detského domova z dôvodu, že zanedbávali starostlivosť o deti, nedokázali zabezpečiť pre ne bezpečné, stabilné a pokojné výchovné prostredie a odhadnúť riziká, ktoré im môžu hroziť.

b. Uznesenie o nariadení predbežného opatrenia na č.l. 18: vyplýva z neho, že rodičom bola uložená povinnosť odovzdať maloleté deti do starostlivosti detského domova, uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 22.01.2015.

(21) Oboznámenie podstatného obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1P/110/2014, z toho najmä:

a. Podnet na začatie konania na č.l. 1: vyplýva z neho, že úrad práce Partizánske doručil súdu dňa 22.8.2014 podnet na začatie konania o určenie dohľadu nad výchovou maloletých detí z dôvodu nedostatočnej starostlivosti rodičov o deti, ľahkomyselný postoj, nedôslednosť a závislosť rodičov na alkohole.

b. Zápisnica o pojednávaní zo dňa 16.12.2014 na č.l. 31: vyplýva z nej, že rodičia akceptovali dôvody uvedené v podnete na začatie konania, matka uviedla, že nenavštevuje MUDr. Majzlanovú, lebo má z nej strach a hľadá si psychiatra, ale inde ju nechceli zobrať. Mala kontaktovať ambulanciu v Bánovciach nad Bebravou, kde sa mala objednať po novom roku (v r. 2015).

c. Rozsudok zo dňa 16.12.2014 č.k. 1P/110/2014-37: vyplýva z neho, že nad výchovou maloletých detí bol nariadený dohľad, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.12.2014.

(22) Výsluch navrhovateľa - otca maloletých detí: vyplýva z neho, že poukazuje na svoj písomný návrh na začatie konania. Chce deti späť, snaží sa, aby sa zmenilo to, čo bolo predtým, chce sa starať o svoje deti. Chce zabudnúť na minulosť. Majú jednoizbový dom, chce ho prerobiť, keď bude mať peniaze. Predtým pracoval, ale nedostal výplatu za tri mesiace. Od 01.03.2017 má zmluvu u nového zamestnávateľa, kde bude robiť zateplovacie práce, bude zarábať okolo 800 €. V súčasnosti si privyrába, zarobí 30 € denne, pracuje občas celý týždeň, občas trikrát do týždňa. Jeho zdravotný stav je dobrý, podrobuje sa protialkoholickému liečeniu u MUDr. Majzlanovej. Z alkoholických nápojov konzumuje pivo, podľa vlastného vyjadrenia si už v poslednej dobe nedáva ani to, avšak keď ide z „fušky“, tak si pivo dá. Negatívnu správu o ich povesti v obci si vysvetľuje tým, že ľudia si to vymýšľajú. Je pravda, že tak 06.02.2017 aj 09.02.2017 bol pod vplyvom alkoholu. Lieči sa asi 4 roky, liečba mu podľa vlastného vyjadrenia pomáha v tom, že je kľudnejší, ale aj tak si pivo sem-tam vypil. Ak by boli deti vrátené rodičom, on by chodil do práce každý deň do 17:00 hod okrem víkendov a o deti by sa v tom čase starala matka. On deti ľúbi, rozumie si s nimi.

Vždy, keď sa dalo a deti boli v domove, tak sa s nimi stretávali. Na otázku prokurátorky otec uviedol, že nepije 10 dní. Hospitalizáciu maloletej S. v súvislosti s predávkovaním zariadil obvodný lekár.

(23) Výsluch navrhovateľky - matky maloletých detí: vyplýva z neho, že matka je cudzou štátnou príslušníčkou, ale rozumie slovenskému jazyku a nežiada konať v inom jazyku. Poukázala na písomné vyhotovenie návrhu na začatie konania. Súhlasila s tým, čo uviedol navrhovateľ, pomáha im ich rodina. Ona je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, nepoberá príspevky ani dávky. Je zdravá. V súčasnosti sa nepodrobuje žiadnej liečbe, nepožíva alkoholické nápoje, ale v minulosti ich požívala. Nevie ani približne povedať, kedy prestala piť. V čase keď pila, bolo to pivo, tvrdý alkohol nepila. Je pravda, že dňa 28.5.2015 bola postihnutá za priestupok a v tom čase bola pod vplyvom alkoholu. Nie je pravda, čo je uvedené v správe obce Ž. L. L., že by bývala pod vplyvom alkoholu. Bola u MUDr. Majzlánovej, psychiatricky, ale má výhrady voči nej, pretože jej diagnózu vedela povedať už za minútu, hoci ona (matka) bola v strese, preto sa klepala. Je objednaná na 21.03.2017 na kontrolu k MUDr. Majzlánovej, ale hľadá si iného lekára. Za dva roky si žiadneho lekára v Trenčianskom kraji nenašla. K MUDr. Majzlánovej nechce chodiť preto, že má s ňou zlú skúsenosť, občas aj zakričí. Stabilnejšie zamestnanie nemá, lebo ju prepustili z agentúrneho zamestnania kvôli nadstavu a inú prácu pre ňu nemali. Po prepustení z agentúry bola nakrátko zamestnaná, ale prepustili ju v skúšobnej dobe, lebo bola PN. Podávala si žiadosti, životopisy, ale nikto sa neozval. Má stredné vzdelanie s maturitou. Sociálnym pracovníkom občas neotvorila, lebo nebola doma. Nebola pod vplyvom alkoholu. Dobrovoľnej dychovej skúške sa nepodrobila, hoci najskôr sľúbila, že tak urobí, pretože ju považovala za ponižujúcu, pretože bola v tom čase na návšteve. Nepovažuje sa závislú na alkohole, pretože nemyslí na alkohol stále, nevyhľadáva ho. Teraz už naň nemyslí ani občas, v minulosti sa to možno stalo. Na alkohol prestala myslieť vtedy, keď chcela deti spať. Pre stabilizáciu pomerov v domácnosti od roku 2013 urobila to, že bola aj na liečení, chodili za deťmi, brávali si ich, keď mohli, chodili na výlety. Čo sa týka alkoholu, to čo bolo, je minulosť.

(24) Kolízny opatrovník maloletých detí k výsluchu matky uviedol, že sa zaevidovala v evidencii uchádzačov o zamestnanie až v januári 2017. Keď matku hľadali v domácnosti, čo bývalo napríklad o 11:30 alebo o 14:30, vždy buď tvrdo spala, alebo neotvorila, stalo sa, že sa nedobúchali.

(25) Na otázku prokurátorky matka uviedla, že si nepamätá, od kedy nepožíva alkohol, pretože si to nepíše do kalendára. Piť prestala sama, pretože piť nechce, má doma dosť práce, neláka ju to vypiť.

(26) Výsluch svedkyne C. B. T. - sociálnej pracovníčky Detského domova Prievidza: vyplýva z neho, že trvá na obsahu správy detského domova. Deti sú u nich od januára 2015, rodičia ich počas tohto obdobia kontaktovali, pričom za posledný polrok je kontakt intenzívnejší. Deti chodili k rodičom na pobyty. Rodičia dodržiavali pravidlá, chodili na čas. Za posledný rok a pol bývali pod vplyvom alkoholu, bolo to na nich vidieť. Posledného polroka došlo u rodičov k zmene, že evidentne prestali byť pod vplyvom alkoholu. Pod vplyvom alkoholu neboli ani pri náhodných návštevách v domácnosti, tie boli neohlásené a boli dve, raz doobeda a raz poobede. Matke sa pokúšajú pomôcť s vybavením protialkoholického liečby, ale iného lekára ako MUDr. Majzlánovú sa im zistiť nepodarilo. K predávkovaniu mal. S. došlo z dôvodu zlého dávkovania uvedeného na škatuľke od liekov. Po tom, ako sa maloletá predávkovala liekmi, tam svedkyňa nebola, bola tam kolegyňa. Ak by sa deti vrátili do detského domova, budú zaradené do profesionálnej rodiny, ak by sa profesionálna rodina nenašla, tak do skupiny. Deti bola navštíviť aj stará matka, rodičov privážal otcov brat. Lieky, ktorými sa maloletá predávkovala, brala už v profesionálnej rodine. Lieky odovzdal rodičom detský domov, nevie sa vyjadriť, či boli osobitne poučení o dávkovaní, lebo ich odovzdávala kolegyňa.

(27) Výsluch zástupkyne kolízneho opatrovníka: vyplýva z neho, že nie je možnosť náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletými deťmi. Zisťovali to u rodinných príslušníkov, maloletá S. bola dočasne zverená u sestry navrhovateľa, a to v období nástupu ústavnej liečby rodičov, keď sa vrátili, rodina uviedla, že sa nebudú starať o dieťa, kým budú rodičia piť. Náhradná osobná starostlivosť sa zrušila. Rodina zo zdravotných dôvodov nesúhlasí s náhradnou osobnou starostlivosťou, brat navrhovateľa má vysoký tlak, tak isto stará matka navrhovateľa, jeho sestra je práceneschopná. Iné osoby zistené neboli. Čo sa týka pestúnskej starostlivosti, tak žiadni vhodní pestúni sa nenašli.

(28) Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a. úroveň starostlivosti o dieťa,
- b. bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c. ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d. okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e. ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
f. podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
g. názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
h. podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
i. využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(29) Podľa § 44 ods. 1, ods. 4 ZoR náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

(30) Podľa § 54 ods. 1 až ods. 3 ZoR náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

(31) Podľa § 55 ods. 1 až ods. 3 ZoR súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadiť ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

(32) Súd na podklade výsledkov vykonaného dokazovania, po ich zhodnotení dospel k záveru, že návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti, ktorý podali rodičia maloletých detí, nie je dôvodný.

(33) Súd v prvom rade posudzoval, čo bolo dôvodom na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi a či už tento dôvod pominul alebo nie. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že dôvodom pre nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi bolo zanedbávanie detí v dôsledku zneužívania alkoholu rodičmi. Napriek uloženému dohľadu nad výchovou maloletých detí rodičia neboli schopní zabezpečiť deťom riadnu starostlivosť, čo vyústilo až do hospitalizácie maloletého I., ktorý bol v zlom stave, zanedbaný. Rodičia sa riadne nepodrobili liečbe závislosti na alkohole. Nikto z rodiny o deti neprejavil skutočný záujem.

(34) V súčasnosti je situácia v rodine rodičov maloletých detí v zásade nezmenená. Súd musí konštatovať, že rodičia prejavili pozitívnu snahu v prístupe k maloletým deťom (pravidelne ich navštevujú, berú si ich na krátkodobé pobyty, intenzívne sa o ne v rámci svojich možností zaujímajú), ale táto snaha sama osebe nestačí a súd nepresvedčila, že je dostatočným dôvodom na zrušenie ústavnej starostlivosti.

(35) Problémy v starostlivosti rodičov boli zaznamenané už v roku 2013. Ich prvotnou príčinou bol vždy alkohol. Napriek tomu, že rodičia si museli byť vedomí toho, že do zásahov do ich rodičovských práv dochádza z dôvodu ich závislosti na alkohole (boli si vedomí, z akého dôvodu bol nariadený nad výchovou o ich deti dohľad aj z akého dôvodu boli deti odovzdané do starostlivosti detského domova), neurobili žiadne dostatočné opatrenia, aby sa svojho neuhu zbavili. Pozitívne je možné hodnotiť snahu otca podrobovať sa ambulantnej liečbe, avšak tá zjavne neprináša dostatočné výsledky. Napriek liečbe totiž otec stále požíva alkoholické nápoje, priznal, že pije pivo „po fuške“. Pri výkone sociálnej práce bol viackrát pod vplyvom alkoholu, problémy s alkoholom zaregistrovala aj obec, v ktorej bývajú. Hoci sám deklaruje, že abstínuje, uviedol, že je to len desať dní. Desaťdňovú abstinenciu rozhodne nie je možné

považovať za presvedčivú, tým viac, že predtým nadmerne požíval alkoholické nápoje dlhodobo. Otec musí preukázať, že bude schopný strániť sa alkoholu po dlhšiu dobu. Jeho snaha zbaviť sa závislosti musí byť dlhodobá a úprimná. V súčasnosti ju súd hodnotí len ako účelovú, vedenú snahou presvedčiť súd o tom, že dokáže zvládať svoju rodičovskú úlohu a o deti sa riadne starať. Súd prihliadal aj na to, že otec sa zamestnal a starostlivosť o deti (najmä o mladšieho I., ktorý ešte nie je školopovinný) by bola počas jeho neprítomnosti v domácnosti na matke.

(36) Pomery matky súd považuje za najväčšiu prekážku zrušenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi. Matka je zjavne osobou závislou na alkohole, hoci si svoju závislosť nepriznáva. Jej závislosť bola dostatočne preukázaná už v skorších konaniach. Viackrát sa pod vplyvom alkoholu dopustila rizikového správania aj voči deťom (hospitalizácie mal. I., maloletý sa narodil s abstinenčným syndrómom). O závislosti matky na alkohole súd nemá žiadnu pochybnosť. Napriek tomu sa matka dlhodobo vyhýba protialkoholickému liečeniu. Svoju závislosť bagatelizuje. Liečbu u MUDr. Majzlánovej sa vyhýba výlučne zo subjektívnych dôvodov, iného lekára si za dva roky nebola schopná nájsť. Matka súd nijako nepresvedčila, že svoje pomery, pre ktoré boli deti zverené do ústavnej starostlivosti, zmenila, ani že by mala skutočnú a úprimnú snahu tieto pomery zmeniť.

(37) Súd vzal do úvahy aj správu detského domova a výpoveď sociálnej pracovníčky pracujúcej v detskom domove, ktoré vyznievajú v prospech rodičov maloletých detí. Súd nemá pochybnosť o tom, že obaja rodičia majú svoje deti radi, majú k nim pozitívny citový vzťah a v záujme maloletých detí by bolo, keby ich rodičia mohli osobne vychovávať. Ani ich sociálne pomery, hoci žijú pomerne skromne, nie sú prekážkou zrušenia ústavnej starostlivosti. Súd však musel vziať do úvahy aj to, že hoci podľa výpovede sociálnej pracovníčky rodičov nenašli pri náhodných návštevách pod vplyvom alkoholu, tieto návštevy boli len dve. Skutočnosť, že posledný polrok nebadali u rodičov prejavy ich alkoholizmu súd nehodnotí ako dostatočne presvedčivú. Rodičia evidentne dokážu pred ohlásenými návštevami detí potlačiť svoj alkoholizmus. Dve náhodné návštevy v čase, keď ich rodičia mohli dôvodne očakávať (návštevy sa uskutočnili výlučne v čase, keď boli deti na krátkodobom pobyte u rodičov), nie sú dostatočným argumentom pre podporu predpokladu, že rodičia svoj alkoholizmus dostali pod kontrolu natoľko, že tento prestal byť prekážkou riadneho výkonu rodičovskej starostlivosti o maloleté deti. Súd na druhej strane totiž musel prihliadať na správu kolízneho opatrovníka, ktorý pri výkone sociálnej práce zistil, že rodičia viackrát javili známky požitia alkoholických nápojov. Ako nepresvedčivé súd hodnotí aj konanie matky, ktorá odmietla dobrovoľnú dychovú skúšku (hoci na ňu nebola povinná, ak však úprimne a skutočne chce deti vrátiť do svojej starostlivosti, súd jej postoj nerozumie). Argumenty, že bola pre ňu ponížujúca, súd neprijíma. Neuskutočnila by sa totiž na verejnom priestranstve. Ak bola pre matku nepríjemná na návšteve, mohla požiadať, aby sa uskutočnila inde. Ak tak neurobila, súd neuveril tomu, že nepožíva alkoholické nápoje. Matka sama nedokázala uviesť, od kedy abstínuje, hoci uviedla, že mala problémy s alkoholom ale teraz ich už nemá. Otec uviedol, že abstínuje len desať dní.

(38) V neprospech oboch rodičov vyznieva aj správa MUDr. Majzlánovej, u ktorej sa otec podrobuje liečbe a u ktorej sa liečbu začala podrobovať aj matka. Z tej vyplýva, že alkoholizmus rodičov je prekážkou v starostlivosti o deti, obaja rodičia nie sú schopní riadne a zodpovedne plniť svoje rodičovské povinnosti a je potrebné, aby preukázateľne aspoň dva roky abstinovali.

(39) Súd zvažoval pri rozhodovaní aj incident, ktorý sa udial počas dočasnej návštevy detí u rodičov, kedy došlo k predávkovaniu maloletej S. liekmi. Príčinu vzniku tohto incidentu nemožno priamo prisúdiť rodičom. Riadili sa nesprávnym poučením o dávkovaní, úmysel alebo nedbanlivosť v ich konaní zistená nebola. Preto naň súd pri rozhodovaní neprihliadal.

(40) Pred ústavnou starostlivosťou má vždy prednosť náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť. Preto súd zisťoval, či je možné ústavnú starostlivosť zrušiť s tým, že by boli deti zverené do náhradnej starostlivosti inej osoby, najmä niektorého z príbuzných, alebo že by boli deti zverené do pestúnskej starostlivosti. Súd vypočul zástupkyňu kolízneho opatrovníka, ktorá uviedla, že niet žiadnych vhodných osôb, ktorým by mohli byť deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti (rodinní príslušníci otca o starostlivosť o deti neprejavili skutočný záujem) a nepodarilo sa nájsť ani vhodných pestúnov, ktorým by mohli byť deti zverené do pestúnskej starostlivosti. Preto o inej forme náhradnej starostlivosti o maloleté deti súd nerozhodol.

(41) V konaní teda nebolo preukázané, že by zanikli dôvody, pre ktoré bola nad maloletými deťmi nariadená ústavná starostlivosť. Alkoholizmus oboch rodičov je naďalej prekážkou brániacou riadnemu výkonu ich rodičovských práv a povinností. Rodičia doteraz nepreukázali, že by boli schopní dlhšiu dobu abstinovať. Nie je v záujme maloletých detí, aby vyrastali vo výchovnom prostredí, kde sú obaja rodičia závislí na alkohole a kde je ich správanie touto závislosťou ovplyvnené. Súd prihliadal aj na to, že v súčasnosti je o maloleté deti riadne postarané, deti sú umiestnené v detskom domove spoločne, teda ich vzájomné väzby ostatnú neporušené. V rámci možností sú zachované aj väzby s oboma rodičmi,

keďže detský domov je v takej vzdialenosti od ich bydliska, že im umožňuje návštevy detí a aj krátkodobé pobyty detí v ich domácnosti.

(42) V budúcnosti, ak rodičia preukážu presvedčivými objektívnymi dôkazmi, že sa riadne podrobujú protialkoholickému liečeniu a že svoju závislosť na alkohole zvládli a dostatočne dlhú dobu abstínujú, bude možné trvanie ústavnej starostlivosti prehodnotiť. V čase rozhodovania súdu však dôvod na ústavnú starostlivosť naďalej trvá, preto sú návrh rodičov zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.